

16 NİSAN 1997 - 30 MAYIS 1997

ŞİİR DERGİSİ

ISSN : 1301-1383

Bu Sayıda

BURHAN SAKALLI

Devlet Şiiri

NAZİR ÇAKMAK

Zaman Zemini

M.EMİN ALPER

Ben Değilmiyim

CENGİZ COŞKUN

Çoğaltan Yenilgi

VEFA TAŞDELEN

Tufan Sonrası Manzaraları

ABDUSSELAM GÜNGÖRMEZ

Dua

ABDULLUH YİĞİTOĞLU

Bir Çizgidir Gurbet

FATMA POLAT

Sende Ağla

MUSTAFA PINARBAŞI

Serap

DURDU ŞAHİN

Arif Ay ile Söyleşi

MUSTAFA CELEP

Cehennem Bakışlı bir Gece

AHMET SEZGİN

“Sadağımda Gül var” Üzerine

SÜLEYMAN PEKİN

Grizu

MURAT ÇEŞME

Boşuğa Düşen Boşluklar

MUAMMER YAVAŞ

Cinnet Notları

AHMET ÇELEN

Tevzin

ABDUSSAMED DİNDAR

Kör Gözler

M.BURHAN OFLAZ

Soruşturma

HÜSEYİN KOTAN

Ölirem

DEVLET ŞİİRİ

Yaşamın ortasındaayım
Gidenler gidiyor, ardına bakmadan
Elimde kalanlarla genişletiyorum yüreğimi
Bana kalan tüm hatıraları şimdi
Toplasam bir elif etmiyorum
Yalnız uyumsuzluk getiriyor bana direncin
Her itiraf bir tövbe kapısıdır
Ve kendimi sana itiraf ediyorum

Zamansız anlıyorum/evlerin balkansuz, yapılmasını
Bazen mavi olmayan bir evlilik oluyor kaderim
Esirim insan pazarında hürriyetimi istiyorum
Özgürlüğün sonsuz krallığından /sana sığınıyorum
Gün/doğmak bilmiyor
Uykunun silgisiyle bitiyorum geceleri
Aydınlıkla barışmanın ismini arıyorum

Sözümde denk söz arıyorum, uzun zamandır
İnsanın çoğulu neydi bilmeliyim
Bilikte ya da bir başına
Tükenmenin farkı yok
Yorgun düşünür kalbim, gölgeleri kovalamaktan
Gözlerini dramatik bir aşkla seviyorum

Söz dinlemez bir ayrılıkla sürüyor
Baldiranla aşkım
Sınırlarımı zorluyorum
Bir yatakta ayrı yönlerde akan iki ırmak gibi
Sessizlikle örtüyorum, içimdeki kasırgayı
Kararıma eş kararlar bekliyorum
İçimde en çok kendi canımı açıtacak hamleler
En çok kendi hamlelerimle kaybediyorum

Dizelerden mahkemeler sehpaşar şimdi
En az kendimi savunuyorum içimden geçenler için
Her ağıt bir yaşayan için biliyorum
Her can lutfedilmiş bir devlettir
Devletimi sana adıyorum
Kabul et sevgilim kapından geçiyorum

KİRAĞI

Şiir Dergisi • Kırk beş günde bir çıkar • Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Cengiz Coşkun • Genel Yayın Yönetmeni :

Tayyib Atmaca • Yayın Koordinatörü : Mehmet Durmaz • Tashih : Yasin Mortaş • Yıllık Abone : 1.000.000. TL • Abonelerine gönderilir •
Posta Çeki Hesap Numarası : Tayyip Atmaca 507532 • Gelen her mektup cevaplandırılır • Gönderdiğiniz her mektup için iki mektup
pulu göndermeniz rica olunur.

• Yazışma Adresi : P.K. 50 OSMANİYE • Telefonlar Ev : Tayyip Atmaca : (0-322) 812 72 56

Ev : Mehmet Durmaz : (0,322) 822 17 68 • Dizgi - Grafik Düzenleme: Selahattin YAKAR Tel. : 214 76 98 Baskı : Dizgi Ofset: (0.322) 342 07 42 KONYA

ZAMAN ZEMİNİ

Rahim mağrasında sanatın,
gözlerimin içine bak ve beni tercüme et!
belki bir gökyüzü aralanır kaderden....

Bulutlar kapatılmış dağlarımızın üzerine,
nelere tapılıyor belli,
sanat yoluyla kafalar karışık,
.....

oysa gülmeyi kendimize kazandırmalıydık.
oysa bütün eğlenceler ölümsüzlük içindir.

Zaman kanunu konumunda
her tecelli sığmıyor kalbe.
ilhamın ilim sağanağında
hadi bir duyum al kainattan!
bir ilah ilan ediliyor.
sonra biliyorsun insanı
fizikî ve mistik bütünlüğü bulunca sanat oluyor.

oysa gönül ateşinin doğurganlığında
aydınlanabilir mi varlık zinciri?
neler haşroluyor yağmurun ve toprağın zifafında!
her yer Yaratıcının izi,
içine bak, biçimini gör!
gözler görüntü denizi,....
sonra, azıcık da içinden çıkıp dışını dolaştığında,
kalbe yansımış film oluyor, gerçek.

hadi çık zaman zemininden!
kendi köleliğimizde kör eder bizi aşk.

BEN DEĞİL MİYİM?

sana ne oluyor
bu acı benim değil mi
kanayan zaman ben değil miyim
ormanlarca yanan ben değil miyim
bütün umutlarını bir saman çöpü gibi yakan
varlığını yokluklara bırakan
ben değil miyim

sana ne oluyor
bu acı benim değil mi
benim değil mi bu kan
umutsuz bir kıyam şafağında
nemrutların şu kıyım çağında
aşka ayrılığa acıya
adanan kurban ben değil miyim

andıkça bir şeyi hep seni anan
inandıkça bir şeye hep sana inanan
ve utanç bohçalarında gizlediğim aşk
ve yaşar gibi yaşamayan
ben değil miyim

umutlarımı çarmıha çıkardım kime ne
bütün sevinçlerimi
yüreğimin kanlı kızıl öfkesine sardım kime ne
kime ne mahvettiysen gecemi gündüzümü
kime ne tek sana çevirdiysen yüzümü
kime ne

bir insan yandıysa yanan ben değil miyim
seni andıysa anan
ve sana hep inanan
seninle uyanan ten karanlığından
varlığı acılarından başka bir şey olmayan
ben değil miyim

ezeceğim başımı kaldırım taşlarında
hıçkıra hıçkıra ağlayacağım sokaklarda
seni haykıracağım bütün kainata seni
sen ki adın okunur gözyaşlarımda
ve ruh diye taşıyım gölgeni
dön de bir bak
bir bak şu bizim ayrılığımıza
üşüyor kimsesiz insanlığın her yanda

ÇOĞALTAN YENİLGİ

Kim dönmeye cesaret edebiliyor içinin tenhasına, şiir orada. Kim yeniden inşa etmek istiyor çevini, putlardan temizlemek istiyor Kâbe'sini. Kim tekrar bağlamak istiyor aklı ile kalbi arasında kopan ipi. Yeniden ve yeniden dönmek istiyor kendisine kim. Kim kurtarmak istiyor kendisini iri puntoların yörüngesinden, etiketlerin cazibesinden, tanınıyor olmanın sarhoş eden zevkinden. Kim misk dökmek istiyor sayfalara safra yerine. Kim hezeyanlarını boğulmaya bırakıyor denizlerinde. Kim zerre olmak istiyor, okyanusun nüvesi olmanın bilinciyle.

Kim bizzat تنها olmak istiyor tüm kötülüklerden. kim taşımak istiyor cennetini ve cehennemini içinde.

Kim biliyor her yanımız işgal altında. Kim biliyor işgalcilerimiz bizleriz. Ellerini saklamadan kim konuşabiliyor kendisiyle gözlerini kaçırmadan.

Kim istiyor söylemek Yemen Türkülerini. Kim biliyor "bir gülün çevresi dikendir hardır"

Kırk kişiyiz biz
Kırk kez yenildik
Kefenlerimiz al başımız dik
Ellerimizi kılıçlarımıza ekledik
Kırk kişiyiz biz
Dehre omuz vermedik

Şakaklarımıza dadanmış namlu soğuğu hayat
İşgale uğramış İç Asya gödemiz
Çiğnimizde güneşler
Dönerler çıplak
İçimizde yetimler
Ağlarlar çıplak

Kırk kişiyiz biz
Kırk mevsim kırk coğrafya kırk iklim
Kırk yerden kırk el avuçlarınız göğü; gök
Kırk yerden kırk el kavrarız toprağı; toprak
Kırk yerden yer oluruz
Kırk yerden gök
Kırk kişiyiz biz
Kırk kez yenildik
Kırk kez daha yeniliriz

TUFAN SONRASI MANZARALARI

*"Sana bir avuç topraktaki
korkunç kudreti göstereceğim."*

T.Eliot

Tükenmiş hikayelerin devam etme zorunluluğu
Beklentisiz yönlerin durgun sularında yatar
Gizli kıyametlerin toprağı ve tohumu olsun diye
Kader böylece yürütmüştür hükmünü
Ki kutsanmış çileleri okuyup avunmak kalır bize de.

Biz kendimizi doğurdukça azalırız kendimizden
Kendimizi inkar ettikçe varolabiliriz ancak
Çözüldükçe süren hayatla üreyen
Üredikçe mayalanıp çoğalan sevdalarda
Kavram yiyen gençlerin susuzluğunu görürüz
Düşünce köpükleriyle tutunan uçurumlara.

Biz ki mağra ve gökyüzü sevdalarında kaybedip ellerimizi
Doğurgan bir yaranın acısı içinde devindik
Aşkın med-cezirile cennet ve cehennem arasında
Salındık durduk kendimizi yorumlayarak
Bazan ağladık bazan da güldük kaderde bir teselli bularak
İrademizi ateş çıkırıklarına bırakıp
Salınıp salınıp çözüldük, yitip yitip tükendik
Hep aynı yolda dolaştık, hep aynı türküyü söyledik
Sonra yandık kendi atomuyla oynayan bir çocuk gibi
Dalıp gittiğimiz hülyadan parçalanarak uyandık.

Artık kutsanmış çileleri okuyup avunmak kalır bize de
Yaşanmış ve dondurulmuş zamanları şuurumuzda akıtarak
Dirilterek evliyalari ve eski sevdalıları bir bir içimizde
Bir hayat damarı arayarak böylece bir yaşama payı arayarak
Bir fitil gibi gittikçe kendini tüketen
Ve bütün işlemlerden sonra hep kendini veren hayat için.

DUA

ey rabb
sızımın fişini çek
ellerime tutanma gücü
yüreğime davanın adanmışlığından bahşet
sözlerim dikensiz ama doğru
gözlerim kinsiz ama keskin olsun

günlümün haritasında
unutulmuş bir kent olma ey rabb
günlük tv programlarımda
reklamların yerini tut
sürekli zapping yapsamda
sen çık karşıma

ey efendim
tamam büyüksün kabul
ama lütfen acı
sonrasızlığın caddesinde
düşürdüğüm beni bul
saçlarım siyahsa hâlâ
kaşlarımın yerinde kaş
ve başımda baş varsa
senin bir olduğundandır

merhamet ey rabb merhamet
kulun şeytanla uğraşarak
savaşıyorum
raina demiyorum
beni sen gözet

korkuma kısas uyguladım
emirlerinle hükmedip
şehvetime yüz değnek vurdum
yoksunluklarıma infak edip
sahte umutlarımın
senden bir ibret olsun diye
elini kestim
ve vaadettiğinin hak olduğuna inanarak
bekledim bekleyenlerle beraber
şimdi senin gözlerinin önünde
gemiği inşa edip
arkama bakmadan gideceğim
çünkü yemek yemediler gönderdiklerin
ve bir oğul müjdelediler

ya siccilin ardından sürü sürü tayr
yada tek bir sayha gönderip
hiç bir iz bulunmayacak
yaşanmamış bir yere çevireceksin
biliyorum ey rabb
biliyorum
yine de sen gafursun
Senden af diliyorum

BİR ÇİZGİDİR GURBET

Bir çizgidir gurbet
Bir eğri çizgi
Bir yanında sen bir yanında ben değil
Bir ucunda sen bir ucunda ben
Ki bu çizgi uzadıkça uzar
Kısalmasın hiç

Hasret ki
En acı meyvesidir gurbetin
Yılda bir meyve değil günde bin meyve verir
Gözyaşlarıyla sulanır
Hasret bitmez
Gurbet bitmez
Ben tükenirim yavaş yavaş
Sen gibi

En içli şiirler gurbette yazılır
Gurbetten hasret hasretten şiir doğar
Şiirse gözyaşındır çoğu kez
Acıyı kahır hüzünü anlatır
Seni anlatamaz

Fatma POLAT

SENDE AĞLA

Mekandan öteye hicret var, zaman aynı zamansa
Hangi iz şimdi sevgiliye gider, hangi mağara Hira'dır.
Sevgililer Sultanı bak ve haykır zulmetine asrın.
Biliriz, gönül bilir, lâkin dil lâldir.
Aşk ki, susmuş mahzun bir mahkum
Şimdi hangi şairdir Kâb'bin Züheyr!
Ve hangi kasidedir Bürde
Kandırılmış dünyaya inat
Sarsın yürekleri yeniden aşkın
Uzansın dahada uzaklara, kalbe giden tüm yollar,
Yıldız yıldız olsun insan
Bilesin karanlıktır gece
Yıldızlara gece kardeş değildir.
Kalleş kurşunlara hedeftir yüreğim.
Varsın kin kussun kuytulara
Belli aranan umutlardır artık.
Nurunu yitirmiş bir yığın şimdi kalpler
Ve kalpler karanlık yalnızlıklarla örülü bir kafes
Uykular, gönlümden sürgündür uykular
Yollarda sapsarı sarhoş yapraklar
Hüznün şimdiki adı ise sonbahar
Matemler bağla sende
Sende ağla bizim içi ey Sevgili
Ne olur sende ağla...

SERAP

GERDANLIK

pencerem kapalı
asırlar var gözlerim siyah
yollara baka baka eskittin geleceği
bütün gücüm dedemden artakalan bir avuç toprak

özgürlük size kalsın
güvercinler
şahinler size
kâdîulkûzad
şeyhul îşlâm
havâridimaği
gökten inme sofralar kalsın size
bana da avuçlarımın içinde yaşamak, sadece

sesim ve gölgem benden değil
adımı böğürtlenlerle değiştim
yakamozlar uyudu uykularımı benim
dere kenarlarında kurbağalarla didiştim
umutlarımı armağan ettim
Şehrin tiner saatli çocuklarına
ve benim ellerim
fârelerin tek sığınağıydı

pencerem kapalı
artık bir daha taş yağmayacak bu şehre, biliyorum
şirim hep kar altında kalacak
gözlerim hep siyah

yakın ateşleri böceklerim!
çün, gurbet oldu bana
boynuna mâbetler dizdiğim şehir

İP

saçmaladığımı söylüyorlar
halbuki anlamı sorguluyorum ben
neden hep ocak'ta küllenir zemheri
şubat niye bu kadar yorucudur
mart nisan mayıs
nasıl bir tek fiilden
binlerce meczub türetebilir
şimdiki zaman çekiminde
gereklik kipiinde

boğar adamı bunlar boğar

tutduğum ip sağlamsa eğer
şu bıraktığım neyin orucudur
oysa bir yerimde bir harman yeri
gibi döner dururdu gençlik günleri

ip'im sağlam
eminim buna
sen de sarıl ve şahid ol
bırak
bırak kendini o'na

KEFEN

varayım bedesten'e, alışverişe
şaşımadan başıma gelecek işe
soluğum kalırsa, gücüm yeterse
alacağım biiznihi üç metre serap

YOKLUK

ben bir serap gördüm
kuşlulandım önce
değil dedim
vurdum topuklarımla yere
NİKS!
yani hiçbirsey
telâşlı kalabalıkların arasında koşuyordum ha
bire

ben bir serap gördüm
ondan/yükselişi ateşimin
mor ışıklarıyla
üstüme üstüme geliyor delirmek
ay uzak
ama kendimin yakınındayım
kendine ad ve şekil verdiklerim yakınımda
beni koruyacaklarına
ecel sayfama/bir de onlar
"yokluk" yazıyorlar

ben bir serap gördüm
hayır hâşa o serap değil
dayanılmaz, inanılmaz bir şey
ne can vardı ortada
ne de türlü türlü biten otlar
mezarımın başında duruyormuşum
meğer bu kaktüs renkli atlar
ta kendisiymiş serabın

ZÜMRÜD Ü ANKÂ

uzak yoldan mı geldin
pek solgunsun bugün
pek durgun
tek damla eksilmemiş mataranda su
hâlâ sayıklıyorsun
"bir damla su!
"Bir damla su!"

dağ mı deldin
çöl öpmemiş/öpülmemişsin serap
bedeviler mi süpürdü endâmini
gulyabâniler mi uğradı semtine
niye soluğun atlas ibas'ta medfun-
da/bugün cesedini ruhuma gömüyorsun
ışıklı ağaçlar dolusu

sen ne güzeldin serap
belkis'in ilenci
züleyha'da yoktu zerâfetin
bir zümrüt tânesiydin sen
asma dallarında asılı kalan
nasıl da salkımyürek babil'din
peşinde herzâman ankâ ordusu

KAF DAĞI

uyuyan bu şehri gözlerime bağlayacağım
yağmura inat
hep güneşli günlerde ağlayacağım

çöl önümde
altımda yer
üstümde gök
yürüyorum gençliğimin önünde

kirli kelebekler dadanmış çiçeklere
ağaçlarda pinti kurtlar
sular ölüyor
ve şifâsı yok/aslâ

serap görür ceylanlar rüyasında
serap uykusuz
serap yorgun
rüya yasak serab'a
uyursa ölür

VİSAL

sana
canım demek istiyorum
canım canım canım!
binlerce milyonlarca
sonsuz kadar
canım

gecelerden birinde
en ıssız yıldıza ulaşmış tüm heyecanım
bölüşmek yağmurlarımı herkesle/tek tek
buluşmak müntehâ
seninle bir yerlerde
soluklarımız sönünceye dek
gecelerden birinde

/öyle saydılar/
kimseye gücenmedim
kırgın değilim
ama ben hep bekledim/on yıl var
bütün doğurganlığım
en güzel kesik başlarım
en mâruf yirticiliğimla
canım demek
diyebilmek için bekledim seni
mecalim kalmadı
ki/ağlıyam

serap
bir beklemek ne kadar sürüyor sâhi

ARİF AY'LA YİRMİ YAŞ ŞİİRLERİ" ÜZERİNE

"Yirmi Yaş Şiirleri" nasıl doğdu? Şiir kitabınızın isim babası siz misiniz?

"Yirmi Yaş Şiirleri"ni, ikinci bölümdeki "İrmağa Bakararak Söylenmiş Şiirler" ve birinci bölümdeki iki-üç şiir hariç, tümünü 1995 yılının Ağustos ayında 10 günde yazdım. Daktiloma taktığım rulo halindeki tahminen 20 metrelik teleks kağıdını doldurmaktı niyetim. Şiirle dopdolu hissediyordum kendimi. Üç-dört metre sonunda tıkaandım. Yazdığım kağıdı makasla rulodan ayırdım ve daktilodan çıkardım. Elimde, ucu yerlerde sürünen uzun bir ferman vardı. 10 gün de, dönüp dönüp okudum bu fermanı. Fazlalıkları makaslaya makaslaya, belli bir bütünlük içeren parçalara başlıklar koyarak "Yirmi Yaş Şiirleri" ortaya çıkmış oldu.

Kitabın adını ben koydum. Daha doğrusu, Şiirler koydurdu bu adı. Duyarlık olarak çok iyi bildiğim ve dolu dolu yaşadığım yirmili yaşın duygularını, algılarını, gözlemlerini, anılarını taşıyordu bu şiirler. Demek ki insan bazan, yirmili yılların duygularını, o yıllarda yaşadıklarını, gözlemlerini hatta özlemlerini kırklı yıllarda da ifade edebiliyor. Benim şiirlerimin en önemli özelliği, hayatımla yani yaşadıklarımla birebir örtüşmesidir. dolayısıyla, bende izi olmayan, karşılığı olmayan hiç bir duygunun, alginın, çağrışımın, gözlemin, esinin şiirlerimde yeri yoktur. Şiirle aramdaki ilişki ümmi bir ilişkidir. Şiirlerimde yalınlık, tabîlik söz konusuysa, bunun kaynağı sözünü ettiğim ümmiliktedir, belki.

Ümmiliği biraz açmak istiyorum. Ümmilikte saflık, berraklık vardır. Kalbi bir durumdur bu. Riyasızdır, tevazu vardır, mütevekkildir. Tüm hassasiyeti fitrat üzere olmada yoğunlaştırmaktır.

"Dosyalar" isimli Şiir kitabınız imaj yüklü, söz sanatlarıyla kuşatılmış olmasına rağmen, "Yirmi Yaş Şiirleri" daha açık, daha anlaşılır bir yol seçmiş kendine. Bu vesile ile neler demek istersiniz?

"Dosyalar" isimli kitabımda da 1979'un Ramazan ayında yazmaya başladım ve 1980'in Ramazan ayı sonunda tamamladım. Bu kitaptaki Şiirler, Edebiyat dergisinde her ay arka arkaya yayınlandı. Bu şiirler, yakın tarihin zulmünü, kıyımlarını içeren şiirlerdir. Bir Sorgulamanın, bir hesaplaşmanın şiirle ifadesidir. İnsanımızın körelemeye yüz tutmuş belleğinde tedailer yaptırarak, geçmişimizi, medeniyetimizi bilinç düzeyinde bir algılamayı ve idrakimizi harekete geçirmeyi hedefleyen bir kitaptır. 'Dosyalar'. Bundan dolayı, daha bir imaj yüklüdür şiirler. Çünkü, düşünmenin hatta 'düşün' bile suç sayıldığı bir ülkede yaşıyoruz. "Gel beni ye" dercesine bir söyleme başvurunun, ağırlara takılmanın âlemi yok. Bunu iyi şairler bilir bence. Şairlik biraz da dili ustaca kullanma becerisidir.

"Yirmi Yaş Şiirleri"nde Karacaoğlu'dan, Yunus Emre'den izler gördüğünü söyleyenler var. Bu kitapta Arif Ay, serbest şiirin imkânlarıyla halk şiiri söyleşiy tarzını yakalamış diyenler de var. Bu konadaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

Bunlar, şiirimle ilgili isabetli yorumlar. Gerçekten, şiirimin kökleri klasik edebiyatımızdadır. Yunus'tadır, Karacaoğlu'dadır. Fuzulî'dedir, Baki'dedir, Şeyh Şalip'tedir. Bu yüzyılın ikinci yarısında yaşayan bir şair olarak, kopartılan edebiyat zincirimize bir küçük halka olarak bilmenin çabası içindeyim. Bu benim için bir sorumluluktur.

Şiirimde aynı zamanda başkaldırı da vardır. Bu başkaldırı, tüm yeryüzünde, insanın yaşama hakkına tecavüz eden, emeğini sömüren, çağdaş firavunlara ve karasiyasa canbazlarına karşıdır.

"Yirmi Yaş Şiirlerin"de yer alan aşk şiirlerinden hareketle şair ve aşk, şiir ve aşk konusunda neler söylersiniz? Gerçekten de "Aşk imiş her ne varsa âlemde" mi? Yahut nereye kadar ve ne kadar aşk, nereye kadar ve ne kadar ilim?

CEHENNEM BAKIŞLI BİR GECE

Soylu bir şairin derin gözleriydi gece
beynimde meşdut şimşekler çakıyordu
arsız bir çocuk gibi bekliyordum sabahı
yâr
bakışlarında gizli bir kıyamet taşıyordu
yüreğimdi o

şerha şerha
hüzün yağıyordu geceye
inceden inceye
ruhumun aristokrat dağları
isyan caddelerindeydi gecenin
yanlızlık
düzgün aşkların ürpertisindeydi/her sabah
melâl denizinde akşamların gözleri.

içimin gökyüzüne yansıyan
yoksul bakışlı kuşların
serin öpüşleriydi yaşamak
burada
cehennem bakışlı bir gecedir aslında.

Evet, "Aşk imiş her ne varsa alemde". Burda, aşk sözcüğünü en geniş anlamıyla kavırsak, o zaman ne kadar aşk, ya da nereye kadar aşk sorusuna gerek kalmaz. dolayısıyla, sonuna kadar aşktır her güzel işin tılsımı. İlim de aşk iledir. Ağaç, aşksız çiçek açmaz, arı aşksız bal yapmaz. Dünya aşksız dönmez. Nötron ve proton molekülleri kendi eksenlerinde aşksız devir-daim yapmaz. Bütün kâinatın lisan-ı hâl ile Allah'ı zikretmesi aşk iledir. Koca Yunus, "Dağlar ile taşlar ile çağırayım mevlam seni" derken bu aşkı, bu zikri dile getiriyordu.

Çok açık, anlaşılır, insanı saran sarmalayan bir dil var, "Yirmi Yaş Şiirleri"nde. Şiir ve dil konusunda ne düşünüyorsunuz efendim?

Şiir-dil ilişkisi, ruhla beden ilişkisi gibidir. Biz nasıl ki, ruhla bedeni bir bütünlük içinde görüyorsak, şiirle dil de tıpkı böyle. Birbirinden ayıramayız ya da ayrı düşünemeyiz. Bu yüzden, yapısalcı yaklaşımları, irdelemeleri şiirin doğasına aykırı buluyorum. Elbette Şiir, öteki edebi türler gibi dille

oluşturulan bir edebi türdür. Fakat salt bir kurgudan ibaret değil. Şair ona özbeninden birşeyler katar. Bunda ne kadar başarılı olmuşsa, şiiri de o ölçüde yetkinliğe sahip olur. Asıl önemli olan, özbenin, saflığı, berraklığı ve kirlenmemişliğidir. Testide ne varsa dışına onu sızdırır. Suysa su, sirkeyse sirke.

Sizce "Yirmi Yaş Şiirleri"ni güzel yapan öğeler unsurlar nelerdir?

Yukarıda söylemeye çalıştığım öğelerdir, bir şiiri güzelleştiren öğeler.

"Yirmi Yaş Şiirleri"ne ilgi umduğunuz gibi oldu mu? Bu kitap, gazete ve dergilerde ne kadar yer buldu kendine?

Böyle bir beklenti içinde olmadım. Doğrusu pek takip de etmedim. Ben, gökkubbeye salınan her sözün, hak ya da bâtil, mutlaka karşılığını bulacağına inanıyorum. Tıpkı, hardal tanesi kadar bir iyiliğin ya da kötülüğün huzur-u mahşerde karşılığının görüleceğine inandığım gibi.

“SADAĞIMDA GÜL VAR” ÜZERİNE

“Sadağimda Gül Var”, Mehmet Yıldız’ın ilk şiir kitabı. Edebiyatın hayatımızdan kovulduğu, şiir kitaplarının pek basılmadığı günümüzde, Konya’da yayın hayatını başarıyla sürdüren Esra Sanat Yayınları’nın, Mehmet Yıldız’ı şiir dünyasına kazandırmış olmasından büyük bir sevinç duydum.

Mehmet Yıldız’ın edebiyata ilgisini ve özellikle şiir alanındaki büyük yeteneğini, kendisinin de içinde bulunduğu bir grup üniversiteli arkadaşla çıkardığımız ‘Masaj’ Dergisi’nden biliyordum. Ondan sonra Mehmet Yıldız, şiir dünyasında pek görünmedi. Uzun bir bekleyiş ve sessizlikten sonra hakiki gül muştusuyla girdi aramıza. Üstelik sadağına “gül” koyarak geldi: “Sevdam/İşte kalbim/Gönölünce dolaş/Korkma/Sadağimda gül var.”

Mehmet Yıldız’ın 62 sahifelik ilk şiir kitabında sırasıyla şu şiirler yer alıyor: “Şair’e, A’raf, Kırkikindi, Rahibe, Sadağimda Gül Var, Yörünge, Nisan, Sar’a, Düş/müşüm, Sevdamız Işdı Fecre, Yaşanır Değil Yoksa Azarlanmış Bir Çocuğun Kalbi, Omuzlarım Ask Harabesi, Deli Yağmurum, Elbet, Elif, Umut, İns, Kar, Gurup, Beni de Alın Aranıza, Seni, Yeni Baştan.”

A) DİL VE ÜSLUP

Mehmet Yıldız, “Sadağimda Gül Var” isimli şiir kitabında, tamamen serbest tarzda yazdığı şiirlerinde âhengi, armoni ve düzensiz kafiyeyle sağlıyor. Kelimelerin anlam yönünden birbirleriyle uyumlu olması ve güzel istiflenmesi de şiirlere ayrı bir âhenk kazandırıyor. Şiirlerde belirli bir mısra düzeni ve nazım şekli yok. Bu yönüyle şiir geleneğimizden çok farklı bir biçim olan modern şiir tarzından etkilenmiş.

Kitapta çok uzun şiirlerin (A’raf, Sar’a) yanısıra üç dört mısralık çok kısa şiirler de mevcut. Tek kelimelik mısraların yanısıra çok uzun mısralar da kullanılmış. M.Yıldız, “Düş/müşüm” isimli şiirinde ilginç bir mısra biçimini de denemiş. Şiirin ve kelimelerin anlamına uygun olarak mısralara düzen vermiş:

“Yoluna bakılmayan gurbetlere düşmüşüm”

“Düş/müşüm

Ey acılarını yüklediğim insanlar

Anladım

Ben bu sonlu uykuda

Trajik bir

düş/müşüm.”

Yaşayan, sade ve temiz bir Türkçeyle yazan

M.Yıldız, çok orjinal teşbih, istiare ve mecazlarla güzel, renkli ve canlı bir şiir dilini yakalamış:

“Göğsümün kan denizinde/Nice nice sevdalar boğmuşum.” (sh.9)

“Düşlerim azık çıkınlarında çobanların.” (sh.10)

“Aşk adına kundaklanan kalbimdi” (sh.11)

“Her gece kanayan yürektir perişan.” (sh.11)

“Ruhum tımarhane koridorlarında tımarlansın.” (sh.13)

“Burnumu değil, beynimi kanatacağım.” (sh.14)

İnsanlar muska yapmışlar günahlarını (sh.18)

“Sonra aşk gelir kalbimin işgalcisi.” (sh.31)

“Hastanelere sığmaz ruhum/Denizler ki tenime ırak/Ve yarım kalır hatıralar.” (sh.34)

“Mesela betonarme aşklarını tepiyorsun/Çimento kokan yüreğini.” (sh.43)

“Bu ilmek ilmek örülen karanlık/Bir gün kefenim olacak.” (sh.55)

“Bana bahar müjdeleyen çiçekler sizsiniz/Yüreğime düşün ilk cemredir gözleriniz.” (sh.58)

“Sevdamın tatil günleri olmayacak.” (sh.61)

B) MUHTEVÂ

Mehmet Yıldız; şiirlerinde duygu, düşünce ve imaj dünyasını genellikle şu anahtar kelimeler etrafında kurmaya çalışmaktadır: “Sevda, aşk, sevgili, kalp, yürek, ruh, ölüm, ölü, kefen, zaman, akşam, gece, karanlık, gök, yağmur, deniz, ırmak, güneş, çiçek, su, yalnızlık, ayrılık, acı, zulüm, gurbet, şehir, insan, dağ, gül, bülbül, melek, çocuk, bebek, anne, dua, umut, ufuk, ayna, saç, göz, el, dost, köle, akıl, deli, tımarhane, hastane, cennet, cehennem...”

Herşeyin izm haline geldiği dünyada şair, insanoğlunun aklını putlaştırmasını “A’raf” isimli şiirinde şöyle sorguluyor:

“Akıllı yaşamak gibi bir delilik yapmışım/Neron kadar masum Roma kadar suçluyum/Aklımın yaptığını kimse yapmamış bana/Yine de her ihanetinde onu kutsamışım.”

Şair Mehmet Yıldız, “Sar’a” isimli şiirinde nefsin bataklıklarında çırpınan akılsız aklı sorgulamaya devam ediyor:

“Vay ırmaklarda boğulan aklım/vay deniz sevdalısı baygın bakışlarında şeytanların/nisyan baklıklarında nefsin/dilimde kutsal manifestolar/vay benim akılsız aklım.” (sh.31)

GRIZU

Gittikçe büyümeden kalbindeki göçük
Rüzgârlarla selâm göndersem
Yağmurlarla öpücük
Kızarmısın?

Dudaklarında danseder deli bir mayın
Bir infilak çiçeği soyunur aşka
Sevgimin tasını attırmayın
Uyuyor...

Darağacım saçlarındır sallanırım
Kefenim bir şal gibi omzuna âmâde
Kız bu ne biçim soykırım
Hızarmısın?

Gittikçe küçülüyor ağız ve mide
Kala kala bir kâlp kalıyorum
Kalbimdeki göçük ise gitgide
Büyüyor...

Şaire göre günah dolu şehirlerde yaşayan yürekler ve ağlayan gözler yalnızca ezan sesiyle aydınlanır: "Günahkâr bir şehrin sirenleri yankılanır yüreğinde/(Ki yürekler anıların sedefli mezarıdır)/Ve gözlerin hep ağlayan ağlayan ağlayan/Yalnız minareler ses verince kandillenir." (sh.20)

M.Yıldız, zulümle içiçe yaşayıp duyarsızlaşan insanlardan şikayetçi: "Kimsenin kılını kıpırdatmıyordu bültenler/Kimsenin ayıracak vakti yoktu başkasına/Gördüm yaşarken ezdikleri insanları/Ölünce omuzlarında taşıyorlardı." (sh.23)

Şair, kendisine anlatılan yalan tarihe ve sunulan sahte dünyaya da başkaldırıyor: "Nice zamandır insanlar bana/Savaş alanlarındaki kanlardan/Günahlarını fakirlere dağıtmak/Gibi dindarlıklar bağışladılar/Artık gaziler yani Zafer Nişaneleri/Bnde yalnız bir hincin birikmesine yarıyor." (shh. 24)

Mehmet Yıldız'ın şiirlerinde önemli temalardan biri de "ölüm"dür. "Yaşanır Değil Yoksa" isimli şiirde ölümü "Özgürlük" "tutku" olarak telâkki ederek, hayata anlamlı kılan bir olgu olarak görüyor:

"Yaşanır değil yoksa/Ölüm bir özgürlük olmasa
Buralarda yaşanır değil yoksa/Ölüm bir tutku

olmas

Ah yaşanır değil yoksa/Ölüm donkalma olmasa en..

en güzele." (sh.40-41)

"Sadağımda Gül Var" isimli şiir kitabında şiirlere sinen en önemli tema, insan ruhunu kirleten, tabiatı tahrip eden, manevi değerleri altüst eden, hayatımızı mekanikleştiren çarpık teknoloji genel anlamda modernizm eleştirisidir: "O bir devr-i kadimdi, devirdik/Dilotu yemiş bülbülleri öldürdü fabrikalar/Ne gurbetten beklensin ne sıldan haber/Turnaları tayyareler vurdu." (sh.32)

"Buralarda/Barut yağıyor çiçeklerin üstüne/Çocuklar taş atmayı öğreniyor füzelere/Ebemkuşağı yok ve renkler/Zift ve zifiri." (s.40)

"Eksoz dumanlar", "çimento kokan yürek", "Betyonarme aşklar", "gökdelen", "kompitürler", "laboratuvarlar", şairin modern hayata bakışında kullandığı önemli kelimelerdir.

Bu lirik, estetik, özgün şiirlerinden dolayı Mehmet Yıldız'ı tebrik ediyor daha nice kalıcı, seviyeli, güzel ürünler vermesini bekliyoruz.

Mehmet Yıldız, Sadağımda Gül Var, Esra Sanat Yay., 1996, Konya

BOŞLUĞA DÜŞEN BOŞLUKLAR

Güneş ağabey bizi parklara götür
Tut elimizden buharlaşsın gözyaşlarımız
Binmek istiyoruz o cennete doğru dönen atlıkarıncalar vay ya
işte onlara

Bak o da istiyor o da istiyor ben de istiyorum
Çıkalım bu menfezden soluk soluğa bir soluk nefesleniyor
bu zifiri boşlukta

Bir üflese yıkılırız bir daha kalkamayız
Vinlayan bir topaç gibi yıkılırız bir daha kalkamayız
Sen de yılırsın elinden brovning düşer
kahkalarla güleriz

Kovboy borkünü bizim kopay arşivlere kaldırır
Kendi kendini yakarsın olan yine sana olur
Bak bir kez daha söylüyorum çıkalım bu menfezden
aynaları kırılmamış şarklara
arasındaki farklara rüzgarsız yortularla rüzgarlı cumaların
güneş ağabey bizi parklara götür
güneş ağabey böyle böyle rezil olmasın istemiyoruz biz senin
o da istemiyor o da istemiyor ben de istemiyorum
park dediğin de nedir medeniyetler bahçesi
debdebeden buhrana düşüren kaydıraklar var orda
dedemin kültür trendi salıncaklar var orda
bir de cennete doğru dönen atlıkarıncalarla

ne güzel/dört mevsim ve yedi iklim görmüş oluruz
güneş ağabey bizi parklara götür
bizi bu kapkaranlık sokaklarda öksüz yetim bırakma
güneş ağabey karanlıktan biz korkalım sen niye korkuyorsun
istersen babamız ol tut elimizden ve buharlaşsın gözyaşlarımız
geceden korkma her gece bizim gibi bir çocuktur
Zenci zencidir ama çocuktur, hamile bir çocuktur.
arkadaşlarımızı doğuracak bir çocuktur
sen merak etme onları biz bir güzel taşlarız
bu bizim için bir mutluluktur
sen yeter ki bizi parklara götür
biz seni koruruz ama sen de bizleri koru
bizleri koru samanlıkları karanlıkları yârânlıkları
girdiği her yeri folluğa çevirenlerden
bizim horoz bile onlar kadar hınız değildir
günahlarını naçar kadınların üstüne devirenlerden
yattıkları yataklardan ve altlarından kalkamayanlardan
güneş ağabey bak aklıma ne geldi sana da söyleyeyim
o eşikte oturma-kalk bizi parklara götür
ninemin uğuru kaçır

annemin huzûru evin surûru kaçır
onlar benim bunları bildiğimi bilmiyorlar
gözyaşlarımızı da ondan silmiyorlar sanırım
onları sana apaçık şikayet ediyorum görüyorsun
onların yüzüne dahi bakmamamı ne çok isterdim
güneş ağabey o boşluklar kendi boşluklarımız
içimize düşen boşluklarsa onların boşlukları
küp içinde çömlek, çömlek içinde sen
tepsi içinde tabak, tabak içinde sen
senin içinde buram buram tütsülenen biz
artık kendimizi bile göremiyoruz

CİNNET NOTLARI

en yumuşak yerinden vurulur sular
benimde gözümde sulardan bir iz var
buzu kesilmiş yol ve kara
devrilir adımlarım
yontuldukça dudağımda asırlık fısıltı
ve beyaz uykusu bölünerek sessizliğin
bir kızın geceye düşürdüğü alaca rengi
bir ergenin her devirdeki siyah-beyaz resmini
sana yorgun sığındığını gecelerin
bu uzun yolların kesiştiği yerde
ey baharını elinde taşıyan şehrin meczubu
ey fırtınayı
dalgayı,
ey kumsalı
puslu yamaları,
ve ey gökleri ve denizi
yüreğine kuran şehrin meczubu
dudağımda asırlık siyahlığıyla vaktin
benden
yoksul bakışlarda cinnet geçiren
bendin
şehrin karanlık sokaklarında
bütün dileklerini yıldız kaymalarında yitiren
bir münzevi çığlık
bir aysberk olurdum
yüzüme dokunurdu karanlık
gözlerinden fırlamış ve sefil
ben yürürdüm
yıkandıkça kirli elleri gecenin
çeperinde bir kızılca ihanetle
yitirilmiş öyküsüyle kış ikindisi
göçmen kışların ağzında gurbetçi aydınlık
son derece yasak ve yeniçeri
hızlı bir uykuyu çalışır gözler
utangaç ve çaresiz
ve paslı giyotin
ben miyim gölgesinde kaybolan bedevi
ben miyim mum ışığında yanan
içimde mi ölmekteyim
içime mi gömülmekteyim

TEVZİN

Eski şiirimizde bir nazîre ve tazmin geleneği vardı. Nazîre, vezin ve kafiyesi bir şiire uygun olarak yazılmış başka bir şiirdir.

Tazmin ise, bir gazelin beyitlerine ilave mısra ve beyitler yazmaya denir. İlave mısra ve beyitler, vezin, kafiye ve mânâca asıl gazele uygun olmalıdır. Tazmin yoluyla yeni nazım şekilleri meydana getirilmiştir. Gazelin her beytine bir beyit ilave edilirse "terbi", üç mısra ilave edilirse "tahmis", iki beyit ilave edilirse "tesdis" adını alır.

Nazîre ve tazmin hem yeni şâirlerin yetişmesini sağlar, hem de usta şâirlerin ustalıklarını göstermelerine vesile teşkil ederdi.

Genç şâirler, usta bir şâirin bir şiirini alır, dikkatlice okur, mânâsına ermek için büyük bir gayret sarf eder, üslûbunu kavramak için ter döker, sonra elinden geldiğince o usta şiirine benzetmeye çalışarak nazîresini yazardı. Bu çaba ona, şiir yazmanın kolay olmadığını, büyük cehd gerektirdiğini, bilgisiz-ilimsiz şiir yazılamayacağını, yazılsa dahi "ilimsiz şiirin temelsiz duvar gibi olacağını"¹ öğretilirdi. Böylece, onlarca, yüzlerce denemeden sonra yavaş yavaş ustalaşır, kendi tarzını, üslubunu bulur, şâir olurdu.

Usta şâir ise, sevdiği bir şâirin, sevdiği-etkilendiği bir şiirini alır, aynı vezin ve kafiyeyle daha güzel şiir yazabileceğini gösterir veya göstermeye çalışırdı. Bu yüzden nazîre yazmak kolay bir iş sayılmamıştır. Asıl şiiri aşamadıktan sonra yazılan nazîrenin de kıymet-i harbiyesi olmazdı. Onun için nazîre aslında bir iddia idi. "Daha güzel yazarım" iddiası...

Bu nazîreler bazı müellifler tarafından bir araya getirilmiş ve "Nazîre Mecmuaları" yazılmıştır. Bu mecmuaların edebiyat tarihimizde çok büyük önemi vardır.

Mısra ilavesiyle yazılan "tazmin" için de yukarıda söylediklerimiz aşağı yukarı geçerlidir.

Günümüz şiirinde böyle bir gelenek yok. Esasen günümüz şiirinde geleneğin varlığı tartışılır. Olsa ne güzel olurdu...

Genç şâirler, bırakın bir usta şâire benzer şiir yazmayı, onları okumayı bile külfet sayıyorlar. Burnundan kıl aldırılmaz bir eda ile, kimsenin tesirinde kalmadıklarını, kendi öz şiirlerini yazdıklarını ballandıra ballandıra anlatıyorlar. "Şecaat arz ederken" diyeceği geliyor insanın... A çocuk! Ağaç, kökleri üzerinde yükselir. Kökü yoksa kurur...

Günümüzde de bir genç şâirin, bir usta şiirini önüne koyduğunu, kendini paralarcasına okuduğunu ve sonra da ona benzer bir şiir yazmaya çalıştığını gözünüzde canlandırınız. Ne güzel bir hayal! Yenilerin eskiye sövüp saymadığı, eskilerin yenilere tahfîkâr bir eda ile dudak bükmediği bir edebiyat ortamı...

Ama böyle bir şey muhal. Artık vezin, kafiye gibi iki şiiri birbirine bağlayacak unsurlar da bu dünyadan ufûl etmiş. "Serbest" bir Hülâgû ordusu ortalığı talan etmiş. İşin çivisi çıkmış. Tesbihin ipi kopmuş, taneler darmadağın.

Kendimce ne yapılabilir diye düşünüyorum.

Şimdi bu yazının sebep-i te'lîfine geliyoruz. Bir teklifim var. Mesela bir serbest şiir ele alınsa, diyorum. Mısralarına kelimeler ilave edilerek hece vezninin muayyen kalıplarına uydurulsa ve o şiir vezinli hâle getirilse...

Böyle bir ameliye daha önce denendi mi, kesin bilemiyorum. Bilebildiğim kadarıyla denenmedi. Daha önce denendi mi, kesin bilemiyorum. Bilebildiğim kadarıyla denenmedi. Daha önce böyle bir şey yapılmadıysa isim vermek de bize düşüyor sanıyorum.

Nazîre yazmaya "tanzir", mısra ilave etmeye "tazmin" denildiğine göre, serbest bir şiiri vezinli hâle getirmeye de "TEVZİN" denilebilir. Ferit Devellioğlu'nun Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat'inde "tevzîn"in anlamı, "1. tartma, 2. denkleştirme" olarak veriliyor. Bilhassa ikinci mânâ, bizim teklif ettiğimiz ameliyeye uygun düşüyor. Bu usul, belki de günümüz şiirinde, yarım yamalak da olsa, "tazmin" ve "nazîre" geleneğinin dirilişi olacaktır.

Bu işe soyunan gençler de, usta şiirleriyle daha hummalı bir şekilde meşgul olacak, o şiirlerin dünyasını daha bir derinden kavrayacak, şâirlerin o şiirleri yazarken - tabir caizse-ne çektiğini anlayacak ve güzel şiir yazmanın o kadar da kolay bir iş olmadığını idrak edecektir. Dahası, ustalardan şâirlik meşk edecektir.

Bu çalışma sonucunda bir kazancımız da, artık göklere uçmuş vezinli şiirlere, değişik bir yoldan yeniden kavuşmak olacaktır.

Bu suretle, vezinli şiirle serbest şiir kucaklaşmış olacak, tevzin edilen şiirlerden ne ilginç pırıltılar doğduğu görülecektir.

Bu çalışmayı deneyen gençler, vezinli-kafiyeli şiirin disiplininden geçecek ve elbette isterlerse tercih edecekleri serbest şiiri daha ustaca yazacaklardır. Çünkü vezin ve kafiye mecburiyeti onlara kelime seçme hususunda imkanlar kazandıracaktır. Unutmayalım ki, serbest şiirin en güzel örneklerini vermiş şairler, vezni-kafiyeyi iyi tanıyan şairlerdir. Serbestteki başarıları, biraz da buna bağlıdır.

Sözün burasında bir serbest şiir tevzin edilirken dikkat edilmesi gerektiğini düşündüğümüz birkaç hususu hatırlatalım:

a) Şiirin en uzun mısraı hece kalıplarından birisine uygunsa vezin olarak o mısra esas alınır, diğerleri ona uydurulur. Böyle bir mısra yoksa herhangi bir kalıp esas alınıp ona uygun olarak mısralara ilave yapılabilir. Tevzin edilmeye müsait bir şiir seçilmelidir.

b) Kelime eklerken asıl şiirin tema'sı ve konusu gözetilmelidir. Konuyu bambaşka mecralara götürecek kelimeler kullanılmamalıdır. Bu, asıl şiirin şiirine saygının gereğidir.

c) Hedef kupkuru bir hece takırtısı olmamalıdır. Eklenen kelimeler şiirin seviyesini düşürmemeli, mümkünse yükseltmelidir. Yani şiiriyet gözetilmelidir.

d) Bazen mısraın yapısı, sadece sonuna kelime eklemeye müsait olmayabilir. Bu takdirde mısra başına, ortasına da kelime ilave edilebilir. Ama eklenen kelimeler ya taksim işaretiyle, ya italik yazıyla ya da değişik punto ile gösterilmelidir. Veyahut asıl şiir ayrı, tevzin edilmiş şekli ayrı yazılabilir.

e) Nadiren bir veya birkaç mısra bütün olarak eklenebilir.

f) Tevzin edilecek şiirin şairinden - yaşıyorsa-şiiri üzerinde böyle bir çalışma yapmak için müsaade istemeli, şiirin tevzin edilmiş şekli şaire gösterilmelidir.

g) Şairlerimizin kendi şiirlerini tevzin çalışmaları da okuyucu için ilginç gelecektir.

Örnek olarak, Mustafa Özçelik'n birkaç kısa şiirini tevzin ettim. Eklediğim kelime ve mısralarda bir iddiam yok. Bazı mısraların hece sayısı, eklediğim kelimelerle birlikte asıl kalıptan bir hece eksik veya fazla olabilir. Üzerinde daha çok düşünülebilseydi bu kusurlar da ortadan kaldırılabiliirdi. Gayem sadece bir fikir vermek olduğu için çok ince eleyip sık dokumadım.

Şiirlerin tevzin edilmiş şekilleri şairi tarafından görülmüş ve onaylanmıştır.

ÖRNEKLER

SANA PIŞMANLIK

Bir güle ölüm şarkısı bu böcek

Yokluğun bu iyi işte, çok iyi

Bir resmi büyütsek de düşlerimizde

Yokluğun bu iyi işte, çiviyi,

Kalbimden yokluğun çekip sökecek!
Sana pişmanlık son pişmanlık gülüm...
(Dünyanın Tenhasında, s.60)

KUM

Tükenen bir şey var hayatımızda
Kuruyan bir ırmak **sanki ofluyor**
Hayatın orta yerinde **bir rüzgar**
Kumlarını üzerime üflüyor
(a.g.e.,s.62)

SES

Yağmur yağar gözyaşlarımızla bir
Kalp kurur **da** tabiat yeşillenir, **dil coşar**
Mazide **yarım kalmış mutluluklar adına**
Ses acıyı ve hüznü iletir, gözler taşar...
(a.g.e.,s.64)

SORU

Ürkek duruşlarımız anlatır **içimizi**
Hayatın dışında yaşadığımızı **anlarız**
Kahveler kapanıyor **içindeki sırlarla**
Hâlâ bitmedi mi çayımız **efkarımız?**
(a.g.e.,s.65)

ESİNTİLER'den

Sevda nasıl deniz olur **biraz gönül yormalı**
Bunu **kara sevdalı** ırmaklara sormalı...
(a.g.e.,s.67)

Yeni bir anne gibi **çirpınıp için için**
Kan gül doğuruyormuş **yeni sevdalar için...**
(a.g.e.,s.67)

Farkında mısınız **gün suya daldı**
Martıların çığlıkları azaldı
(a.g.e.s .68)

Nereye kadar güzeldir bir ceylanın gözleri
Vakit nereye kadar akşamdır **bu iklimde?...**
(a.g.e.s .68)

Sen şimdi hızla yaşlan ve çocuk ol yeniden
Yetiş alınganlığıma **hiçkırırver aniden**
(a.g.e.s .68)

Seni sevdim yüküm ağırlaştı **her adım**
Sularını içtim **sana** daha da susadım
(a.g.e.s .69)

Tarafımızdan eklenen kısımlar koyu italik harflerle gösterilmiştir.

¹ Fuzûlî'nin sözüdür.

KÖR GÖZLER

Kör gözler
Mevsimlerini karartır yaşamın,
Kitabın yapraklarını kirletir.

Gizin gizidir bakışların, ve düşüncelerin ardındaki
Bu kendini açığa vurmak isteyen.

Dikey hareketleri duyguların,
- Damarlardaki gibi, yaralayan hücreleri-
Titreştirir kirpikleri,
Buğusunda kederli gözlerin.

Keşfedilmiş keşfedişi,
Benzeşime devinisidir,
Acı duyanların, aşkın olana
Ki hasret çeker gül kokusuna, harlanmış gövdeleriyle,
Benzeşimin dışında,
O acı duyanlar.

Kendi ışığına kör olduğunda gözler,
Gize ve kitaba kör olduğunda
Kararır mevsimleri yaşamın,
Kitabın yapraklarına kırağı çalar.
Tinsel gerginliklerden
Acı süzülür gözlere...

Ağlamak güzeldir
Ve tanrı sever gözyaşlarını...

SORUŞTURMA

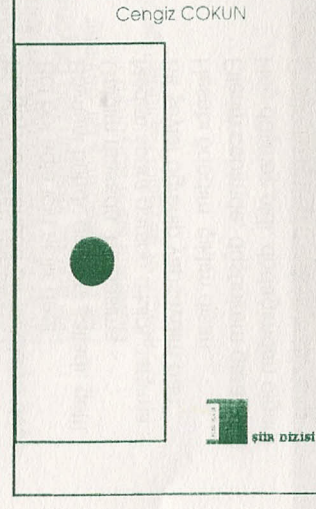
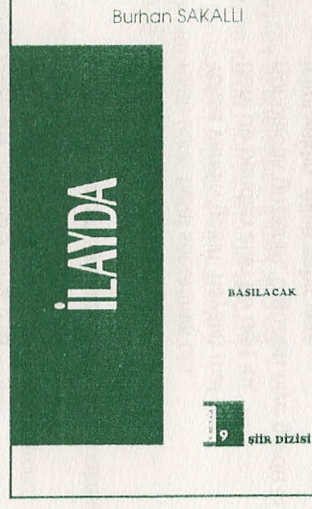
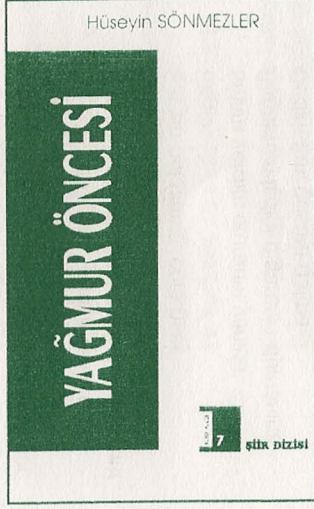
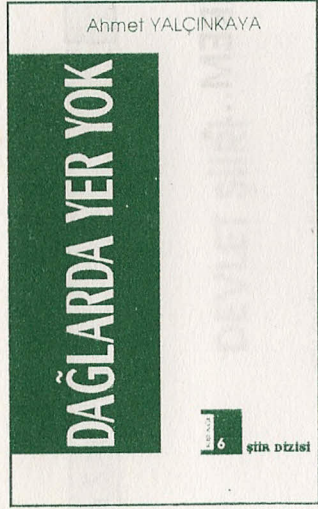
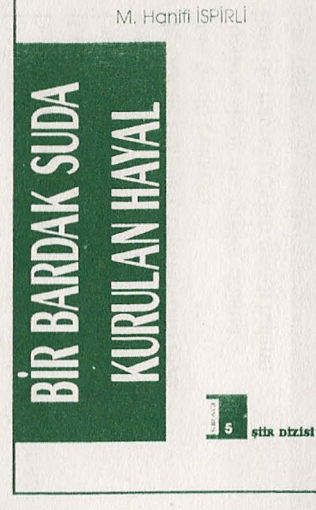
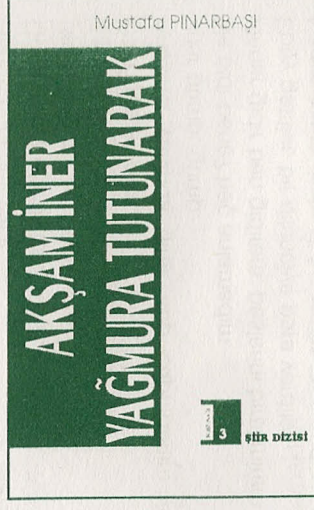
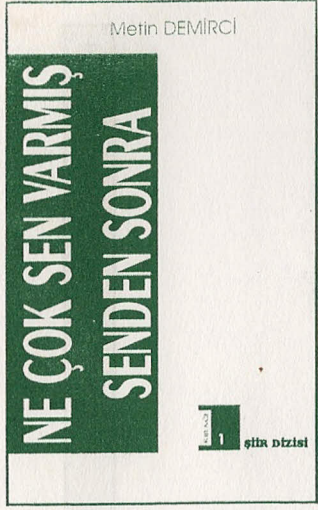
Canım sikkindi zaten komserim
Ama çok kızdırmıştı
Üstelik sarhoştı da
Dedimya çok zordaydım
Kendime yine sahip oldum ama
Bildiğin gibi değildi komserim
Önce o davrandı
Durur muyum beyim?
Davrandım çektim belimden bıçağı
İki çaldım ki yığıldı ellerime
Ama komserim çok kızdırmıştı ve canım
Ve canım burnumdaydı
Sandalyedeki halini bir görseydin
Hele küfretmesi varya...
Zâten ikinci çalışım bundandı bıçağı
Sizde aynısını yapardınız komserim
İnanın sizde
Öldürmeyecektim onu sâde korkutacaktım
Davranınca beline kaybetmişim kendimi
Arkadaşlar tutmasaydı daha çalardım ya...
Ne oldu komserim, niye baktın?
İyi etmemiş miyim?
Sevmezdi mahalleli zaten hergeleyi
Ama komserim, insan öldürmek var ya...
Atın beni içeri, verin en ağır cezayı, zabıtlara geçsin adım
Komserim pişmanım
Ona kıydığıma değil,
Bir cana kıydığıma, dört bebesine kıydığıma
Garip koyduğuma pişmanım
Komserim
Gerçekten...

ÖLİREM...*

Tahtacilerden aşağı gelirem,
düşünirem gara gara.
Bir elim cebimde, diğesinde cigara.
Atarabası gidir önümde, soğan yükli.
Yer çelpeşik, çamır.
Aşamdan beri inceden yağır ander yağmur.
Köşeyi döndüm. O'ni gördüm..
Alt arabasının önünden geçdi.
Bene baktı..
Off.. gözleri elâ, sanki yanır.
Ele tikildim galdım, ağızım açık
Herhal beni deli sanır..
Durdum galdım, dizlerim titirir..
Bir öskürdüm, bir öskürdüm..
Az galdı boğulım.
O'na gurban olim..
Anasının yanında gidir, cup cup...Benim yüreğim
vurır gümp, gümp..
Ne oldi bene? heç anlamadım.
Onnar gidir ben gidirem, peşlerini bırakmirem..
Epey gettiler, bir dilenciye para verdiler.
Neden sonra, bahçeli bir evden içeri girdiler.
Ben galdım gapide..
İçeri giremiyem, ele üşirem ele üşirem..
Elektrik direğine yaslandım.
O ince yağmur, yağdı yağdı yağdı.
Bende direğinen bile paslandım..
Ondan sonra her gün oriye gettim.
O gözlerin yüzünden, işi mişi terkettim.
Gece ahlıma gelir, gahirem.
Sağıma soluma bahirem yok. Sonra yatirem..
Alma bile yerken, gırmızısını O'ne verim diyirem.
Ele içim yanır, ele içim yanırki mantıs gibi.
Durmadan çay içirem..
Bazen evde teh galdımmı..
Oturirem birez ağılirem..
sora.
Ne olacak buhalım. ben neydim diye,
Vele hevle çekirem..
Yüzüme değil de, güliler dalıma.
Ben de hayret edirem gendi halime..
Ula elin gızı evde oturir.
Sene ne davun değil?
Senin neler çektiğin bilir mi? bilmir..
Sen neye üzülürsen, senin neyin diyirem.
Gene en çok O'ni düşünirem.

Bizim orada bitene gehve var.
Sandalyeleri odundan, uzunca ama dar.
Arada bir gidirem, çay içirem..
Bir emi var orada, gapiya yakın otirir.
Elindeki cigarayı bele çekir çekir, savurir..
Eski herif, yaşlı..
Saçları dökülmüş, enni gaşlı..
Birgün;
Selam verdim oturdum yanına.
Boğuldum işdiği cigaranın dumanına.
Dedim Emi gusura galma..
İster beni mehelli al, ister alma.
Durum bele bele, gidir görirem.
Gece gündüz O'ni düşünirem. Ölürem..
Şöyle yavaş yavaş, döndü yüzüme bakti.
Kısdikten yeni bir cigara daha yakti.
Dumanını çekti içine, sonra dışarı savurdi.
Kısdığı hersinen galdırdı yere vurdi.
Sandalyeden doğruldi, bir daha oturdi.
Eyvah oğul. Sen getmişsen ölmüşsen..
Bu gara sevdaya benzir p... yemişsen..
İster gül ister ağla, heç fergetmez.
O'ni alsanda, amasanda bu derdin bitmez.
Ne diyim, ele zorki anlatmak.
Yaşarken sararıp, galharken boşluğu bakmak.
Ne etsen, ne yapsan derdin bitmez.
Canım bedende iken, aklın kar etmez.
Allah vere, helal süt emmiş ola.
Yoksa yandın gettin, hayatın maf ola.
Beni de benden alan bu dert idi.
Kor olacak gözlerim, o gözleri niye gördü ki.
İçimi yaktın. Allah sabır vere.
Bu geyfede senede bir sandalye düşe.
Bol bol ağla için açılır dedi..
Boynuni bühdi, gafasını salladı, getti.
Galdım masada, bir başıma..
Neden sonra garson dikildi garşıma..
Bir şeyler öğrenip yapsaydım bari..
Hesabı ödedim, çıktım dışarı..
Ellerim cebimde, düşünirem gara gara.
Heç düşmez oldi. dodağımdan cigara..
O gündür, bu gün oldi hele düşünirem.
Bu ne zor derdimiş.
O'ni görsemde. O'ni görmesende
Ölirem...

*Tarihi Erzurum Dergisinin 12. sayısından alınmıştır

KİTAP İSTEME ADRESİ : P.K. 50 OSMANİYE